Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Abril-Maig 2026

Avaluació diagnòstica 2025-2026
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 3

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- Has de contestar **totes** les preguntes seguint l'ordre en què apareixen a la prova. Si no saps respondre alguna pregunta, pots passar a la següent.
- En aquest model hauràs de **respondre** de la manera següent:

A. marcant ☒ l'**opció** correcta/marcant ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

B. marcant ⊗ les **opcions** correctes.

⊗ A. ◯ B. ⊗ C. ◯ D. ◯ E. ◯ F.

* Si t'equivoques, omple tot el requadre ■ o tot el cercle ● i marca de nou la resposta correcta amb una **X**.

* Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◉.

C. escrivint la resposta correcta dins del requadre:

Aquest text...

D. marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**. També pot aparèixer l'opció de sí (**Sí**) o no (**No**), o altres opcions.

	V	F
	X	
		X
	X	
		X

E. escrivint ✍ als espais buits.

Completa ✍ la frase següent.

_____ _____

F. marcant ☒ l'**opció** de resposta correcta i justificant la teva resposta.

☐ A. Sí

☒ B. No

Per què?

Perquè... _____

G. unint amb fletxes quan l'enunciat demana que relacionis columnes.

La **PART 2** (expressió escrita) és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat amb el nom ***planificació***.

* Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre de color.

Comprensió oral

Àudio: Sabies què?. (2024) *Què feim quan no feim feina?*. IB3

1. Quina és la **idea principal** del programa *Sabies què*?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

- ☐ A. Aprendre coses noves.
- ☐ B. Preguntar coses noves.
- ☐ C. Aprendre coses estranyes.
- ☐ D. Deixar bocabadats amics i familiars.

2. Quines són les **idees secundàries** d'aquest àudio?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**3** opcions correctes)

Aquest programa...

- ◯ A. ...conta coses que no sabem.
- ◯ B. ...augmenta la nostra cultura.
- ◯ C. ...deixa amb la boca oberta amics i familiars.
- ◯ D. ...explica descobriments originals i singulars.
- ◯ E. ...resol enigmes, incògnites o coses secretes.
- ◯ F. ...fa que puguem aprendre coses de petits i grans.

0-1-2

3. El presentador ens diu *anau vius* perquè estiguem atents al programa.

Digues en quines **situacions** podem dir les **expressions** següents:

Relaciona amb **fletxes** les dues columnes.

Expressions	**Situacions: quan...**
A. Uep! Com anam?	1. ...acabam una conversa informal.
B. Mos deim coses.	2. ...complicam alguna cosa.
C. Això és mel.	3. ...ens creuam pel carrer amb un conegut.
D. Cercar na Maria per sa cuina.	4. ...ens agrada molt una cosa.

0-1-2

4. **Què vol dir** el presentador amb l'expressió ***que vos poden il·luminar***?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Que ens...

- ☐ A. …pinten.
- ☐ B. …fan llum.
- ☐ C. …fan il·lusió.
- ☐ D. …donen idees.

5. Quines **activitats** podem fer en el nostre **temps lliure** segons el presentador?

Marca ⊗ les **opcions** correctes.

(**4** opcions correctes)

◯ A.

◯ B.

◯ C.

◯ D.

◯ E.

◯ F.

0-1-2

6. Quin **programa** és **paregut** al d'aquest àudio?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

☐ A.

Sinopsi

"Capfico", una nova aposta d'estiu a través d'un format fresc, divertit, de proximitat i que aposta per l'entreteniment i l'orgull de mostrar els paisatges de costa que tenim arreu de la comunitat, ja siguin platges, cales o zones de bany dins la mar, on poder fer un bon 'Capfico'. Presentat per Jaume Colombàs i Antònia Ferrer i amb el toc de reporter a peu d'arena que aportarà Toni Horrach (concursant històric de 'Jo en sé més que tu' i cara coneguda de 'La Millor Festa').

Capfico · 2025 · Programes Entreteniment El més nou a IB3 Destacat

☐ B.

El SX3 se'n va de concert per diferents escenaris del territori. Els espectacles dels grups que triomfen entre el públic familiar ja estan a disposició dels súpers. Des de repertoris formats per cançons tradicionals i populars que traspassen generacions a composicions noves que parlen de temes vinculats amb l'educació emocional: la varietat de propostes musicals per gaudir en família és enorme. A cantar i ballar amb el SX3!

☐ C.

Sinopsi

"Vides de Rondalla" és el programa sobre les rondalles i llegendes de les Illes Balears. Vuit capítols i vuit rondalles conduïts per l'escriptora Maria de la Pau Janer i narrades pel també escriptor Gabriel Janer Manila, que exploraran una rondalla emblemàtica a través d'entrevistes amb convidats experts en cultura i folklore, artistes i escriptors que ens ajuden a entendre la vigència i l'impacte d'aquestes històries en la societat actual.

Vides de rondalla · 2025 · Programes Divulgació Cultura

☐ D.

7. Completa el **text** de l'àudio amb l'ajuda de les **imatges** següents.

Hi ha 2 paraules repetides.

«Sabies que la primera _____sonora espanyola

va ser rodada a _____ per una dona?

L'any 2020, la Filmoteca Espanyola va recuperar dels arxius una inèdita

_____ anomenada _____,

de 8 _____ de durada i datada al 1933 o 1934,

dirigida per Maria Forteza.»

0-1-2

8. **Ordena** els enunciats tal com apareixen a l'àudio.

Relaciona amb **fletxes** les dues columnes.

Enunciats	**Ordre**
A. Any de la pel·lícula.	1
B. Quant dura la pel·lícula.	2
C. Qui ha recuperat la pel·lícula.	3
D. Títol de la pel·lícula.	4

0-1-2

9.

El misterio de la Puerta del Sol

Pàgina Discussió

El misterio de la Puerta del Sol, de Francesc Elías Riquelme, és considerada com la primera pel·lícula espanyola sonora. La pel·lícula va ser produïda per l'empresari Feliciano Manuel Vitores natural de Belorado (Burgos) que havia comprat recentment els drets del primer sistema d'enregistrament cinematogràfic amb so.[1]

Què té en **comú** aquesta **pel·lícula** amb la pel·lícula de què parla l'àudio?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Les dues pel·lícules estan considerades les primeres…

- ☐ A. ...sonores espanyoles.
- ☐ B. ...dirigides per una dona.
- ☐ C. ...rodades al mateix lloc.
- ☐ D. ...rodades el mateix any.

Lectura 1

El conte dels cabells d'herba

Un perruquer es va quedar calb i no hi havia cap producte que li fes créixer els cabells. Amagava el seu cap pelat sota una perruca, però això de ser un perruquer calb el feia força desgraciat.

A la seva dona li feia molta llàstima i va pensar: «S'ha de provar tot», i d'amagat, va afegir adob líquid per a plantes al producte que feia servir el seu marit.

Una setmana després al perruquer li va començar a créixer herba verda i tendra al cap.

A la ciutat tothom va quedar parat i meravellat, i es va posar de moda dur gespa al cap. Però els cabells d'herba només creixien en calbes de debò. A la resta dels caps, l'adob per a plantes no els feia cap efecte, havien de dur perruques d'herba artificial o tenyir-se els cabells de verd. Però es veia de seguida qui tenia un cap d'herba autèntica i qui no. Per això tothom envejava aquells que duien gespa natural al cap.

És clar que els caps d'herba de debò havien d'anar amb compte amb les vaques, els cavalls, les ovelles i altres animals herbívors. Per això van deixar d'anar al parc zoològic: a un d'ells, un cangur gegant se li havia menjat tota l'herba del cap.

Wölfel, Úrsula. 29 contes bojos. *El conte dels cabells d'herba* (21). Traducció d'Anna Tortajada. Il·lustracions de Teresa Martí. Editorial Cruïlla. 1991.

10. Marca ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

***El conte dels cabells d'herba* és...**

☐ A. ...un poema...

☐ B. ...una exposició...

☐ C. ...una instrucció...

☐ D. ...una narració...

...**perquè**...

☐ 1. ...dona ordres.

☐ 2. ...conta una història.

☐ 3. ...expressa un sentiment.

☐ 4. ...presenta un fet objectiu.

0-1 ☐

11. Quina **intenció** té aquest text?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Fer entendre que...

☐ A. ...és divertit canviar de pentinat sovint.

☐ B. ...tothom hauria de portar el mateix pentinat.

☐ C. ...seguir totes les modes pot fer que fem coses ridícules.

☐ D. ...tenir cabells d'herba és millor que tenir cabells normals.

12. Quin **tema** o **temes** creus que tracta la lectura 1?

Marca ☒ l'**opció** correcta i contesta.

- ☐ A. L'acceptació de la diferència,…
- ☐ B. La superficialitat de les modes,…
- ☐ C. L'autoestima i la percepció d'un mateix,…
- ☐ D. Tots els temes anteriors,…

…perquè…

0-1-2

13. Marca ☒ l'**opció** correcta.

Amb la frase «A la ciutat tothom va quedar parat i meravellat» sabem que

la gespa era…

- ☐ A. …molt estranya i cridava molt l'atenció.
- ☐ B. …tan bonica que tothom la volia mirar.
- ☐ C. …molt normal i no va interessar a ningú.
- ☐ D. …tan sorprenent que tothom es va aturar.

14. Digues ☒ quines d'aquestes **accions** pots fer (**Sí**) i quines no (**No**).

	Sí	**No**
Acampar.		
Tocar les plantes.		
Rutes en bicicleta.		
Rutes per fer a peu.		
Llençar brutícia a terra.		
Fer sonar música amb altaveus.		

0-1-2

15. Marca ☒ l'**opció** correcta a cada apartat.

Les **persones** poden **prendre** aquests **productes**?

☐ A. Sí,

☐ B. No,

...**perquè**...

☐ 1. …les plantes són éssers vius.

☐ 2. …no hi ha cap avís escrit en lletres grans.

☐ 3. …té pictogrames de perill que indiquen que pot ser tòxic o irritant.

☐ 4. …l'etiqueta és verda i té dibuixos de plantes, cosa que vol dir que és natural.

0-1

16. **Llegeix** les informacions següents i **completa** el text que hi ha a continuació.

Estàs Regant Correctament?

Una de les pràctiques més importants és **regar profundament i amb menys freqüència**. Això fomenta **el creixement de les arrels**, que és essencial per a una **gespa saludable**.

Jardins Natury

Freqüència i tècniques per a tallar la gespa

És recomanable tallar cada dues setmanes, depenent del desenvolupament de la gespa. Això permet que les arrels s'assenteixin i es mantinguin saludables.

Agroals. Maquinària Forestal

Si vols tenir una gespa _____ l'has de regar _____

i tallar-la cada _____ setmanes per fomentar que creixin

les_____.

0-1-2

17. Quina **paraula** surt a la **lectura 1** que té el **mateix significat** que ***desafortunat***?

Escriu-la a continuació.

0-1

18.

El perruquer posa de moda portar gespa al cap.

Escriu un **exemple** d'alguna **cosa** que es faci simplement perquè **està de moda**.

0-1

Lectura 2

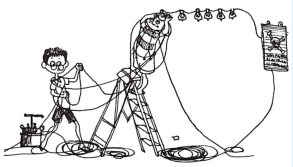
En Juli

En Juli no té, ara, cap motiu. Quan era petit era molt baixet i li deien Baldufa. Però després va començar a créixer i, és clar, van deixar de dir-li-ho. Ara, tothom li diu Juli. És molt estudiós i li agrada molt d'escriure. Abans d'estudiar qualsevol lliçó, l'escriu sencera en una llibreta. És tan alt, que els seus germans el fan servir per abastar el pot de la mel o el de la confitura del rebost, que són molt amunt. Té nou anys.

El Fleming

És el segon de la colla. També té deu anys i es diu Quim, però tothom li diu Fleming, el nom d'un savi molt conegut arreu del món. El motiu li ve de tenir la mà trencada a inventar coses. No és massa alt i porta ulleres, com tots els savis. És el primer de l'escola en matemàtiques i ciències... i gairebé el darrer en geografia i història. Ajudat per un altre de la colla, en Cigró, és capaç de muntar tota una instal·lació elèctrica.

La Mariona

La germana d'en Cigró, la Mariona, té nou anys i és molt assenyada. Totes les noies del barri l'admiren... encara que té una mica de mal geni. Per tractar els nens i les nenes petits, no n'hi ha d'altra. Tothom, al barri, sap que dibuixa molt bé. Quan, asseguda a la galeria de casa, dibuixa un conill, el fa tan ben fet que el gos que tenen comença a bordar.

En Pitus

També es diu Josep, però perquè és el més petit de la colla -té set anys acabats de fer- li diuen Pitus. És tan petit que, és clar, no arriba enlloc... i moltes vegades fa més nosa que servei. Però els de la colla se l'estimen molt, i en Pitus sent una gran admiració per ells. Tota la gent del barri el coneix perquè és molt amable amb tothom. És bon nano de debò.

Sebastià Sorribas. (1966) *El zoo d'en Pitus*. La Galera.

19. Què li agrada a qui?

Relaciona amb **fletxes** les dues columnes.

Li agrada...	**Personatge**
A. ...inventar coses.	1. En Juli
B. ...dibuixar.	2. El Fleming
C. ...ser bon nin.	3. La Mariona
D. ...escriure.	4. En Pitus

0-1-2

20. Ordena per ordre **alfabètic** els **personatges** de la colla d'en Tanet.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

0-1

21. A la colla d'en Tanet, hi manca en Tanet:

EN TANET

El cap de colla és un noi molt espavilat, que sembla més gran del que és. Sempre va net i polit: els seus companys no saben com s'ho fa. A l'escola, sempre és dels millors, però d'això, en Tanet no en presumeix. Té una gran virtut: sap manar. I quan ha de renyar, ho fa de tal manera que ningú no s'enfada. Les seves grans pensades són famoses entre els nens i les nenes del barri.

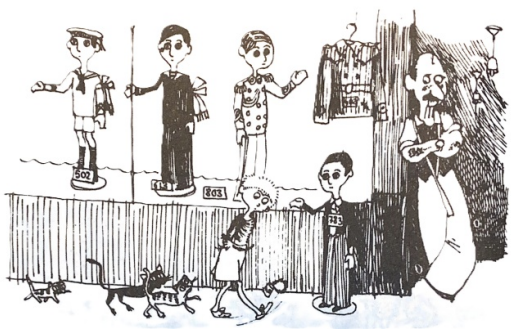
Quin d'aquests **dibuixos** el representa?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

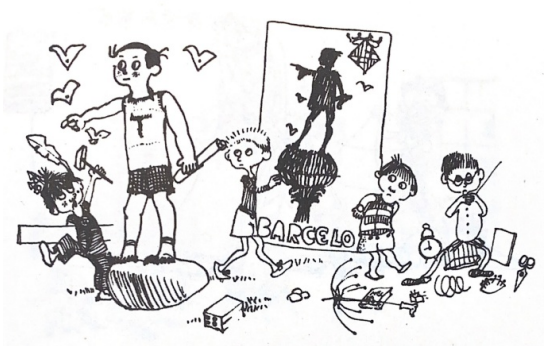
☐ A.

☐ B.

☐ C.

☐ D.

22. Escriu **cinc adjectius** que trobis en els textos anteriors.

Recorda que els adjectius són paraules que **descriuen com són les persones, els animals, les coses o els llocs** (per exemple: gran, bonic, ràpid, vermell...).

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

0-1-2

23. **LA COLLA D'EN TANET**

[…] En aquest barri, com en tots els barris, hi havia una colla. I el capdavanter d'aquesta colla era un noi de deu anys que es deia Jordi, però que, ningú no sap per què, tothom li deia Tanet. El segon de la colla es deia Quim […] després hi havia en Juli.[…] un altre es deia Manel, però com que a casa seva li deien Manelitus, tothom li deia Manelitus. […] I un altre es deia Josep, però com que era tot grassonet i rodonet li deien Cigró.[…] El darrer de la colla també es deia Josep.[…]

Quina **relació** tenen tots aquests **personatges** amb la **Mariona**?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

Són...

- ☐ A. ...els seus companys d'escola.
- ☐ B. ...companys de l'escola del barri.
- ☐ C. ...amics perquè formen una colla.
- ☐ D. ...amics de la colla del seu germà.

24. **Per què** els de la colla **s'estimen** molt en **Pitus**?

0-1

25. Quins d'aquests **personatges s'assembla** al **Fleming**?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

☐ A. Huck és un noi independent, lliure i amb un esperit aventurer. Viu al marge de la societat i rebutja les normes i convencions que li volen imposar. Tot i no haver rebut gaire educació formal, és molt intel·ligent, astut i amb un fort sentit de la justícia.

Les aventures de Huckleberry Finn, Mark Twain

☐ B. Violeta Baudelaire és una noia intel·ligent, valenta i amb una gran habilitat per a la invenció. Té una ment molt analítica i creativa, capaç de trobar solucions enginyoses fins i tot en les situacions més desesperades.

Una sèrie d'esdeveniments catastròfics, Lemony Snicket

☐ C. Charlie és un nen molt pobre però extraordinàriament amable i honest. Tot i les dificultats, Charlie mai es queixa i sempre pensa en els altres abans que en ell mateix.

Charlie i la fàbrica de xocolata, Roald Dhal

☐ D. Alícia és una nena curiosa, intel·ligent i molt imaginativa. Al llarg de la seva aventura, Alícia es mostra valenta i decidida, però també crítica i reflexiva.

Alícia al país de les meravelles, Lewis Carroll

26. Relaciona amb **fletxes** les dues columnes.

La colla d'en Tanet munta un Zoo i els diners de les entrades li donen a en Pitus perquè pugui anar a Suècia a curar-se perquè està molt malalt.

Qui creus que farà cada **tasca**?

Tasca	**Personatge**
A. Ajudar els altres en les seves tasques.	1. En Juli
B. Dibuixar els cartells per fer propaganda.	2. El Fleming
C. Apuntar totes les coses que s'han de fer.	3. La Mariona
D. Inventar i fer les gàbies per als animals.	4. En Pitus

0-1-2

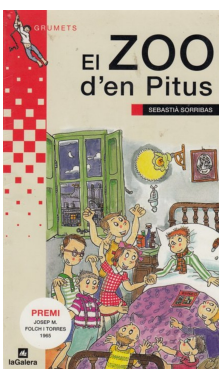
27. Aquest text pertany a la novel·la del 1966 *El Zoo d'en Pitus* de Sebastià Sorribas i «És un cant a l'amistat, a la col·laboració, a la fe i a l'entusiasme, a través de l'acció i les aventures d'una colla de nois i noies del barri d'en Pitus, que munten un autèntic zoo —amb tigre i tot!— perquè l'amic malalt es pugui pagar un viatge a Suècia, on un especialista pot guarir-lo.»

Quina **portada** creus que és la més **adequada** d'acord amb la història de la novel·la?

Per què?

Marca ☒ l'**opció** correcta i contesta.

☐ A.

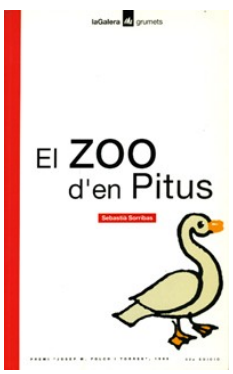
☐ B.

☐ C.

☐ D.

Perquè...

0-1-2

Expressió escrita

28. A continuació hauràs de fer una redacció de **mínim de 50 paraules**.

Si n'escrius menys no es corregirà la teva redacció.

Et recomanam que preparis la redacció a l'espai indicat amb el nom ***planificació***: apunta quines coses voldràs dir i en quin ordre.

Després, escriu la redacció dins l'espai que marca el requadre de color.

Carta a un amic que està malalt

Escriu una carta a un company o companya que està malalt o malalta. Explica-li què feu a classe, com el o la trobes a faltar i desitja-li que es recuperi aviat.

Expressió escrita

Planificació

Expressió escrita

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28a	28b	28c	28d	28e	28f	28g

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28h	28i	28j	28k	28l	28m

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona, has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.